

Rétromobile 1998

Svátek nad Seinou

JAN TUČEK, Paříž

Únorová výstava Rétromobile jako každoročně přilákala do Paříže desetitisíce milovníků automobilové a motocyklové historie. Určitě si zaslouží alespoň letmé ohlédnutí.

Letošní triadvacátý ročník populární pařížské přehlídky byl velmi bohatý a pestrý, a tak pro tentokrát zůstaňme jen u exponátů francouzských značek. Ani tak se na dvou stránkách nestačíme zmínit o všech zajímavostech, jež nás zaujaly.

STOLETÝ RENAULT

Nejrozsáhlejší expozici letos připravila automobilka Renault a odstartovala tak oslavy stého výročí značky. Na čestném místě uprostřed stál skromný žlutočerný vozík na drátových kolech, poháněný jednoválcovým motorem 273 cm³ o výkonu 1,75 koně (tedy 1,3 kW), s nímž jednadvacetiletý Louis Renault koncem roku 1898 vyjel na vrchol Montmartru a získal tak nejen sympatie a obdiv přátel, ale především první zakázky, jež mu umožnily rozběhnout výrobu.

Vybrat tučet vozů dostatečně reprezentujících celé století automobilové produkce nebylo právě snadné, ale vcelku se to pánům ze sdružení Patrimoine Renault, jež pečuje o historický odkaz značky, podařilo. Zaujal nás kompaktní typ AX ročníku 1908 s litrovým dvouválcovým motorem, jehož rodný bratr v méně nablýskané, ale o to

Magnetem stánku Renault byl maličký vozík s jednoválcovým motorem, jenž před sto lety odstartoval historii své značky.

Bugatti 44 ročníku 1927 s třilitrovým osmiválcem a karosérií záměrně připomínající fiakr dokázala uhánět rychlostí až 150 km/h.

Trojice znovuobjevených předválečných vozů Citroën 2 CV, ještě s hliníkovou karosérií a motorem – ovšemže plochým dvouválcem – chlazeným vodou.

Luxusní šoféřské kupé Hispano-Suiza H 6 B z roku 1925 s karosérií Kellner se může proměnit v otevřený faeton.

Klasická kachnička: Citroën 2 CV ročníku 1954 se vzduchem chlazeným plochým dvouválcem 375 cm³.

autentičtější podobě je k vidění v Národním technickém muzeu v Praze na Letné, udatný taxík AG, který na podzim roku 1914 přepravoval vojáky do bitvy na Marne (však si také vysloužil přezdívku Taxi de la Marne), ale také robustní otevřený Renault JM ročníku 1921 se čtyřválcem 2,8 l. Z meziválečné produkce jsme obdivovali i luxusní sedan Nervasport z roku 1935 s řadovým osmiválcem 4,8 l, a také impozantní kabriolet Viva Grand Sport z roku 1938 se čtyřlitrovým šestiválcem.

FRANCOUZSKÝ LUXUS

Klub majitelů a příznivců automobilů Bugatti tentokrát vystavoval jeden z klasických mosheimských výtvorů, ku-

Z HISTORIE

pé Bugatti 44 ročníku 1927 s řadovým osmiválcem třílitrového objemu a tovární karoserií ve stylu fiakru. Tak trochu archaicky vyhlížející automobil karosovaný v "koňském" stylu poněkud klame tělem - dokázal totiž flirtovat s rychlostí až 150 km/h a navzdory svým hranatým tvarům patřil k tomu nejrychlejšímu, co koncem dvacátých let po Evropě jezdilo.

Nedaleko jsme mohli vychutnat další stánek se vzácnými lahůdkami - expozici klubu Hispano-Suiza a v ní čerstvě zrenovovaný podvozek typu H 6 B s tradičním černě emailovaným blokem šestiválcového motoru a patřičně nablýskaným příslušenstvím.

Znalci si ovšem nenechali ujít ani sousední exponát, půvabné šoféřské kupé H 6 B se šestiválcem 6,6 l, které v roce 1925 oblékla renomovaná pařížská karosárna Kellner. Na první pohled by člověka snad ani nenapadlo, že celou horní část nástavby lze poměrně snadno odmontovat a šoféřské kupé v této úpravě pro letní provoz promění v otevřený faeton.

TŘI ZAPOMENUTÉ KACHNY

Jedním z mnoha výročí, v jejichž znamení se nesla letošní výstava Rétromobile, byly i padesátiny lidového vozu Citroën 2 CV. Jeho poválečná verze se vzduchem chlazeným motorem a osobitě tvarovanou karoserií debutovala na pařížském autosalonu v roce 1948, vývoj tohoto vozu však probíhal už od poloviny třicátých let a v předvečer druhé světové války se dokonce rozběhla výroba první sé-

Zasvěcení si pozorně prohlíželi jeden ze šesti prototypů terénního vozu Peugeot VSP z poloviny padesátých let.

rie 250 vozů určených pro zástupce značky a snad i pro první zákazníky. Tyhle automobily měly ještě dvouválc 375 cm³ chlazený vodou a karoserii navýsost rustikálních tvarů, na níž jen blatníky byly z ocelového plechu - jinak (s výjimkou rozměrné plátěné střechy sahající od čelního skla až těsně nad zadní nárazník) se uplatnil lehký, ale hůře zpracovatelný hliník. Proč o tom všem píšeme právě zde? Kromě pestré přehledky poválečných automobilů 2 CV v nejrůznějších provedeních se totiž v letošní expozici značky Citroën objevil nejen dobře známý zelený předválečný exemplář s jediným světlometem, ale také trojice téměř zapomenutých a zubem času výrazně poznamenaných vozů z roku 1939.

Vozy z první série měly být po vypuknutí války zničeny, ale řidiči a technici ředitelské nařízení obešli a ukryli je v areálu zkušebního střediska ve Ferté-Vidame. Zdá se, že jezdily ještě i v prvních poválečných letech, pak však skončily kdesi ve stodole, kde je pokryl prach zapomnění. Na světlo se znovu dostaly až začátkem devadesátých let, nikdy se však neukázaly na veřejnosti, až teď.

DELAGE A PEUGEOT

Na stánku karosárny Cointreau z Angers jsme se po roce znovu setkali s vzácným kouskem, s aerodynamickým kupé Delage D 8-120 Aérospport ročníku 1937, jež karosovala dnes už téměř zapomenutá firma Letourneur et Marchand. Elegantní kupé bez středního sloupku karoserie pohání řadový osmiválec 4,3 l spojený s poloautomatickou elektricky řízenou převodovkou Cotal. Na loňské vý-

Aerodynamika ročníku 1937 - vzácné kupé Delage D 8-120 karosované firmou Letourneur et Marchand.

Stánku Fondation Berliet vévodila třítunová sklápěčka Berliet VSB z roku 1930 se čtyřválcovým motorem s objemem 3,3 litru.

stavě jsme tento vůz viděli uprostřed náročné renovace, takže jsme mohli obdivovat dřevěnou kostru karoserie i perfektní zpracování všech detailů podvozku a poháněcího ústrojí. Letos se už kupé Aérospport představilo v plné kráse a není bez zajímavosti, že mělo na výstavě také o rok mladšího sourozence v téměř stejném provedení, který do Paříže přicestoval z kalifornského muzea Blackhawk. Celkem prý kupé Delage D 8-120 Aérospport vzniklo jen třináct, z nichž se však pět dochovalo.

Do kategorie mnohem dostupnějších vozů patřil Peugeot 203, první vskutku nový poválečný typ značky se lvem ve štítu, který měl premiéru v roce 1948 a letos tedy slaví padesátiny. Na výstavě Rétromobile se objevil v řadě různých verzí, od klasického sedanu první série přes čtyřdveřový polokabriolet a vzácné dvoudveřové kupé až po upravený a patřičně naladěný sedan Darí'Mat se sníženým podvozkem a motorem zvětšeným z 1,3 na 1,5 l. Jedenapůllitrovým čtyřválcem se ostatně mohly pochlubit i dvě speciality na bázi "dvěstětrojky" - dvoumístný sportovní spider 203 Cales ročníku 1954 a o rok mladší prototyp vojenského terénního vozu Peugeot VSP s pohonem čtyř kol. Patřičně zelený automobil je jedním ze šesti, jenž firma Peugeot nabízel francouzské armádě, ale k dohodě, a tím ani k sériové výrobě tehdy nedošlo. ■

Jubilant Peugeot 203 se objevil i v otevřené verzi, v níž od roku 1954 doprovázel cyklisty na Tour de France.

